

คน

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๙๓๘. เรื่อง “จิต เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ”

หลวงพ่ : คำถามนะ อันนี้เป็นคำถามจากพระ พระบวชใหม่

ถาม : กราบนมัสการหลวงพ่ กระทบขอความเมตตาชี้แนวทางให้กับกระทบด้วยครับ

คำถาม

๑. จิตที่สงบจริงๆ มันตั้งอยู่ตรงไหน

๒. เจโตวิมุตติกับปัญญาวิมุตติแตกต่างกันอย่างไร

กราบนมัสการขอพระคุณหลวงพ่ (ผมพระอภิสิทธิ์ สกลนคร)

ตอบ : นี่พระถามไง คำว่า “พระถามๆ” คือพระเพิ่งบวชใหม่ พอพระเพิ่งบวชใหม่ มีการศึกษาแล้ว ศึกษาเล็กน้อยขนาดไหน ศึกษาแล้วถึงง ศึกษานี้เป็นภาคปริยัติ การฟังเทศน์ฟังธรรมก็เป็นภาคปริยัติ คือการศึกษาข้อมูล เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ปริยัติให้เป็นปฏิเวธ

คือปริยัติคือการศึกษาแล้วรู้แจ้งมันไม่มี ศึกษามาเป็นภาคทฤษฎี เป็นปริยัติ แต่จะปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันจะรู้แจ้ง รู้แจ้งโดยภาคปฏิบัติ เวลาปฏิบัติขึ้นไปมันจะรู้แจ้งในใจของตน มันจะมีมรรคมีผลของมันตามข้อเท็จจริง ถ้าไม่มีมรรคไม่มีผลตามข้อเท็จจริง มันก็หลงอยู่ในใจของตนนั้นตลอดเวลาไป แล้วถ้าเวลาปฏิบัติไปเป็นความจริงกับความหลง มันต้องมีครูบาอาจารย์คอยแก้

หลวงปู่มั่นท่านเคยประพฤติปฏิบัติมาก่อน ท่านเคยเจอกิเลสมาก่อน ท่านบอกแก้จิตแก้
ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ คนแก้จิตหายากนะ เวลาท่านใกล้จะนิพพานไป “หมู่คณะให้ปฏิบัติมา
แก้จิตแก้ยากนะ ผู้เฒ่าจะแก้วะ ผู้เฒ่าจะแก้วะ ต่อไปจะหาคนแก้ไม่ได้นะ”

คนแก้ไม่ได้เพราะมันปฏิบัติไม่เป็น คนไม่เป็นจะรักษาคนอื่นให้หายจากโรคได้อย่างไร

หมอ หมอต้องมีการศึกษา จบจากการแพทย์มาแล้วยังจะต้องไปเป็นแพทย์ฝึกหัด
ฝึกหัดมาแล้ว มีความชำนาญแล้วถึงจะเป็นเฉพาะทาง เขาต้องฝึกหัดประพฤติปฏิบัติมาโดย
ข้อเท็จจริงทั้งนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เราเห็นใจมาก พระบวชใหม่ๆ เพราะว่าหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็บวช
ใหม่มาก่อน ตอนหลวงปู่มั่นออกบวชครั้งแรก หลวงปู่เสาร์ท่านไปเอาออกมาบวช ท่านเห็นถึง
อำนาจวาสนาของหลวงปู่มั่น เวลาบวชไปแล้ว หลวงปู่เสาร์ท่านพาออกประพฤติปฏิบัติ แล้ว
เวลาย้อนกลับมาเยี่ยมโยมที่บ้าน เห็นเพื่อนๆ มานั่งคุยกัน ท่านเห็นผิดปกติแล้ว ไปเถอะ เราเข้า
ปากันดีกว่า

ท่านจะพาหลวงปู่มั่นนะ พาให้หลบหลีกสังคม หลบหลีกกับทางโลก แล้วเวลาประพฤติ
ปฏิบัติไปแล้ว หลวงปู่มั่นก็ไปเจอกับกิเลสในใจของตนไป

จิตสงบแล้ว พิจารณาแล้วก็เท่านั้นนะ พิจารณาแล้วมันไม่มีอะไรบอกถึงความแตกต่าง
ท่านถึงมาพิจารณา มันเป็นเพราะอะไร เป็นเพราะอะไร เป็นเพราะว่าท่านปรารถนาเป็นพระ
โพธิสัตว์ คือท่านปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าไปในอนาคต ฉะนั้น ความสร้างเป็นพระพุทธเจ้าไป
อนาคต มันก็ต้องเหมือนครูบาศรีวิชัย

ครูบาศรีวิชัยทางภาคเหนือ ท่านก็เป็นพระโพธิสัตว์ที่มีอำนาจวาสนามาก ไปอยู่ที่ไหน
ท่านก็บำรุงพระพุทธศาสนา สร้างวัดวาอารามวิจิตรพิสดารไปทั่วภาคเหนือเลย แล้วมันมี
ปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายปกครองไง พอมีปัญหาเกี่ยวกับฝ่ายปกครอง หลวงปู่มั่นท่านก็ขึ้นไปกับเจ้าคุณอุบาลี
ฯ วัดเจดีย์หลวง

ผู้ที่ปฏิบัติคือนักปราชญ์ด้วยกัน เขาจะพูดภาษาเดียวกัน เขาจะเข้าใจกัน ฉะนั้น พอ
เข้าใจกัน ครูบาศรีวิชัยก็มากرابหลวงปู่มั่นไป ทั้งๆ ที่ว่าพรราชาจะมากกว่าด้วยมัง

หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์ไง ท่านเป็นพระโพธิสัตว์ด้วย แล้วท่านลาจากความเป็นพระโพธิสัตว์มาประพฤติปฏิบัติถึงเป็นพระอรหันต์ไง ท่านก็เลยชวนบอกว่า การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะสร้างบุญญานิกการ มันไปเหยียบตาปลาคนอื่น เขาอิจฉาทาร้อน มันเป็นปัญหาไง ก็ให้ฝึกหัดปฏิบัติ ลากความเป็นพระโพธิสัตว์แล้วเข้าสู่อริยมรรคเลย

พอเข้าสู่อริยมรรค โสดาบัน ๗ ชาติ มันขัดแย้งกับความเป็นพระโพธิสัตว์แล้ว แล้วสภิกาคามี อนาคามี ไม่เกิดในกามภพแล้ว แล้วถ้าสิ้นกิเลสไป มันตัดเลย ผลจากวัฏฏะ คือไม่เวียนว่ายตายเกิดอีก

ครูบาศรีวิชัยตอบว่า “ข้าพเจ้าไม่เป็นอิสระกับตัวเองแล้ว”

นี่คำพูดของพระโพธิสัตว์นะ เขาไม่อธิบายเป็นคั่งเป็นแควหรือท ท่านพูดแค่นี้เอง บอกว่า “ข้าพเจ้าไม่เป็นอิสระในตัวของข้าพเจ้าแล้ว”

แสดงว่าท่านได้รับพยากรณ์ ท่านจะต้องเวียนว่ายตายเกิดสร้างสมบุญญานิกการ จะไปเป็นพระพุทเจ้าในอนาคตกาล ท่านถึงลาความเป็นพระโพธิสัตว์ไม่ได้ไง

แต่หลวงปู่มั่นท่านลาความเป็นพระโพธิสัตว์ของท่าน แล้วท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านรู้ท่านเห็นเรื่องอย่างนี้หมดนะ ท่านเข้าใจเรื่องอย่างนี้

ฉะนั้นบอก แก่จิตแก่ยากนะ แก่จิตแก่ยากนะ

ความแก่จิตแก่ยากนะ แล้วจิตเป็นอย่างไร

เวลาท่านถามหลวงตาพระมหาบัว นักปฏิบัติด้วยกัน “มหา จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร”

จิตดี จิตไม่ดี จิตเสื่อม จิตฟุ้งซ่าน จิตมีกำลัง จิตมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน จิตเป็นอย่างไร

ท่านไม่ถามหรือว่าแจ้งเป็นพระอะไร ไม่ถามเลย ท่านถามแต่จิตแจ้งเป็นอย่างไร อธิบายออกมา

นี่พูดถึง นี่เบสิก

แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ

นี่พอมาคำถามไฉน คำถามพระบวชใหม่ พอพระบวชใหม่แล้วก็อยากจะประพฤติปฏิบัติ เวลาศึกษาไปแล้ว มันศึกษาก็ส่วนศึกษา เวลาปฏิบัติขึ้นไปแล้วมันอยู่ที่วาสนาของตน ถ้ามันอยู่ที่วาสนาของตน ถ้ายังมีวาสนา ยังเชื่อมั่นในวงพระกรรมฐาน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ให้เป็นเครื่องอยู่ของใจๆ

คนที่ประพฤติปฏิบัติ จิตมันจะสงบหรือจิตมันไม่สงบ จิตจะมีกำลังหรือจิตไม่มีกำลัง ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของพระ ถ้าพระมีข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ รักษาความเป็นพระของตน มันไม่เสื่อมจากความเป็นพระ มันไม่เหลวไหลไปกับสังคมโลกไฉน

ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ

เราเป็นพระบวชใหม่ เราก็ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในวัตรปฏิบัติขึ้นมา เป็นเครื่องอยู่ของใจ เห็นไหม จิตเป็นอย่างใด เครื่องอยู่ของใจๆ ใจถ้ามันวอกมันแวก มันส่งออก มันเห่อเหิม ทะเยอทะยาน หักมันให้อยู่กับข้อวัตรปฏิบัติไว้ เอ็งเป็นพระ หัวใจของเอ็งต้องอยู่ในร่างกายนี้ อย่าส่งออก อย่าคิดเรื่องโลก อย่าคิดไปเรื่องภายนอก ให้มันอยู่กับกายของเราแล้วพยายามฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันสงบระงับเข้ามา

ทำสมาธิไม่เป็น ฝึกหัดปฏิบัติไป เป็นไปไม่ได้

ศีล สมาธิ ปัญญา ศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ ศีลคือความมั่นคงของใจ สมาธิ สมาธิคือจิตที่มันตั้งมั่น จิตที่มีกำลัง แล้วถ้ามันเกิดปัญญาภาวนามยปัญญา

แต่ในปัจจุบันนี้เราไม่มีสมาธิ เราไม่มีอำนาจวาสนา เรากำหนดพุทโธอะไรก็ได้ เราตริกในธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราใช้ปัญญา ปัญญาที่เราใช้ปัญญากันอยู่ นี่ เขาเรียกว่าปัญญาอบรมสมาธิ

เพราะอะไร

เพราะปัญญามันเท่าทันอารมณ์ความรู้สึกแล้วมันจะหยุด มันจะหยุด หยุดนี้คือสมาธิไฉน

แต่คนไม่เข้าใจ พอใช้ปัญญาไปแล้วบรรลุธรรมๆ

ธรรมคือการกระทำ ไม่ใช่ ธรรม ไม่ใช่ธรรมะของพระพุทธเจ้า ธรรมคือเราทำ เราทำ เราเห็นอยากอยู่นี้ เราทำ แต่ถ้าเป็นพระธรรม พระธรรมมันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง พระธรรมนี้มหัศจรรย์มาก ตัวเองยังอึ้ง คิดไม่ถึง คิดไม่ได้ เวลามันเป็นจริงขึ้นมามันมหัศจรรย์นะ

นี่พูดถึงคำถาม “จิตที่สงบจริงๆ มันตั้งอยู่ตรงไหน จิตที่สงบจริงๆ มันตั้งอยู่ตรงไหน”

ผู้รู้อยู่ที่ไหน อยู่ตรงนั้น

หลวงปู่มั่นสั่งหลวงตาไว้เลย เพราะตอนที่หลวงปู่มั่นนิพพาน หลวงตาท่านยังอสุภะ ยังขวนขวายอยู่เต็มที

“มหา ถ้าไม่มีใครสอน ไม่มีใครบอก อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโธ อย่าส่งออกไปข้างนอก ให้อยู่กับผู้รู้ ผู้รู้”

สมาธิอยู่ที่ไหน

อยู่ที่ผู้รู้ อยู่ที่จิต

จิตที่สงบจริงๆ อยู่ตรงไหน

อยู่ที่ตัวของจิต

แล้วอยู่อย่างไรล่ะ เพราะอะไร

ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ ถ้าอัปปนาสมาธิ จิตเต็มแท้นี้ฝั่งใสๆ อัปปนาสมาธิ สักแต่ว่าปรากฏ สักแต่ว่าปรากฏ สักแต่ว่าอยู่ที่ผู้รู้ ผู้รู้ที่แท้จริงอยู่ในตัวของมันเอง นั่นนะ อัปปนาสมาธิ คือสูงสุดสุดของสมาธิใจ

แล้วถ้าเป็นโลกละ เป็นโลก อภิญญา เป็นโลกนี้สมาบัติ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน อากาสนัญญายตนะ วิญญาณัญญายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ เป็นอย่างไร

ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาทะเลาะไปร้องหมดนะ ท่านเข้าใจทั้งนั้นนะ ไม่ใช่เข้าใจนะ ท่านทำได้หมด แต่อะไรจะเป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์ อะไรจะเป็นมรรคหรือไม่เป็นมรรค อะไรจะเป็นความชอบหรือความไม่ชอบของบุคคลคนนั้น พระอรหันต์ ๘๐ องค์ เอตทัคคะ ๘๐ อย่าง ความชำนาญแต่ละองค์ นั้นเห็นไหม

นี่พูดถึงว่า ถ้าเป็นสมาธิคือสมาธิ

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า เรื่องสมาธิจะมาหลอกเราไม่ได้นะ เพราะเราชำนาญมาก แต่ท่านก็ติด ๕ ปี ท่านบอกท่านชำนาญมาก แต่ชำนาญ ชำนาญแต่ยังไม่เกิดภาวนามย ปัญญานั้นอีกเรื่องหนึ่งนะ

นี่เขารู้ว่า สมาธิ จิตที่สงบจริงๆ อยู่ตรงไหน

อยู่ตรงผู้รู้ อยู่ที่จิตนั้น

“๒. เจโตวิมุตติกับปัญญาวิมุตติแตกต่างกันอย่างไร”

ความจริงแล้ว ทุกข์ เหตุให้เกิด ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ด้วยมรรค ๘ มรรค ๘ หลวงปู่มั่น ท่านพูดไว้ในมุตโตทัย พระอรหันต์มีประเภทเดียวเท่านั้นนะ มีประเภทที่ว่าอัสวัชฌญาณ ทำลายอวิชชา นั่นคือพระอรหันต์

แต่เวลาเราแยกออกไปเป็นเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ มันอยู่ในพระไตรปิฎก พระไตรปิฎก

ถ้าเป็นเจโตวิมุตติ นี่สมาธินำไป ถ้าเป็นเจโตวิมุตติ ส่วนใหญ่แล้ว เราพูดของเราเอง เจโตวิมุตติมันเป็นความถนัดของพระโมคคัลลานะ พวกที่เข้าสมาธิ เห็นกายโดยเจโตวิมุตติ เห็นกายโดยจิตที่มีกำลัง ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผู้ที่มีฤทธิ์มีเดชมีกำลัง มันจะเป็นสายของพระโมคคัลลานะ

ปัญญาวิมุตติๆ ผู้ที่พุทโธๆ แล้วมันก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้ ทำไม่มันไม่ได้ละ

ไม่ได้ เห็นไหม ใช้ปัญญา ปัญญาวิมุตติเป็นฝ่ายของพระสารีบุตร พระสารีบุตรเป็น
เสนาบดีแห่งปัญญา ถ้าปัญญาวิมุตติ ปัญญาโดยธรรม ถ้าปัญญาโดยธรรม มั่นนำด้วยปัญญา
นำด้วยปัญญาอบรมสมาธิ นำด้วยปัญญา สมาธิมันไม่แก่กล้าและไม่เข้มข้นเท่ากับเจโตวิมุตติ

แต่ถ้าเวลาปฏิบัติไปแล้ว พระอรหันต์มีประเภทเดียว คือประเภทมรรค ๘ เวลามรรค
สามัคคีมันเป็นทางสายกลาง ทางสายกลาง จะเป็นเจโตวิมุตติ จะเป็นปัญญาวิมุตติ จะเป็น
ประเภทใดก็ได้แล้วแต่ มรรคสามัคคี สัมปยุต วิปยุตเข้าไปในใจของตน ในกิเลสของตน ทำลาย
อวิชชาในใจของตน นั่นคือพระอรหันต์ประเภทเดียว

ถ้าเป็นประเภทเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ มันเป็นความถนัดใจ แขนซ้าย แขนขวา ถนัด
ซ้ายก็อย่างหนึ่ง ถนัดขวาก็อย่างหนึ่ง แต่เวลาเขียนหนังสือแล้วออกมาเป็นตัวอักษรเหมือนกัน

นี่เหมือนกัน เจโตวิมุตติกับปัญญาวิมุตติแตกต่างกันอย่างไร

แตกต่างกันที่ความถนัด แตกต่างกันที่คุณสมบัติ มันแบบว่าหัวหอก คือการนำของการ
กระทำด้วยปัญญานำ เจโตวิมุตติด้วยสมาธิ

นี่พูดถึงว่าในความเห็นของเราละ แต่มีอยู่ในพระไตรปิฎกมากมาย แล้วอยู่ที่คนจะ
อธิบาย คนที่จะอธิบาย คนเป็นหรือไม่เป็นไง ถ้าคนเป็นอธิบายได้

ถ้าคนไม่เป็นมันก็เป็นปรัชญา แล้วอธิบายไปแล้วมันเป็นนิยายธรรมะ โอ้โฮ! ฟังแล้วมัน
เคลิบเคลิ้ม มันมีเหตุมีผล มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันน่าเชื่อถือ

แต่ถ้าอธิบายโดยภาคปฏิบัติ ข้อเท็จจริง แล้วครูบาอาจารย์ฟังทีเดียวก็รู้ ฟังเลยว่าคน
อธิบายเป็นหรือไม่เป็น จริงหรือไม่จริง ถ้าจริง สมบูรณ์แบบ มันจะสมบูรณ์ของมัน

ถ้ามันไม่เป็น มันไม่สมบูรณ์หรอก มันแบบว่าอะไรน่าก่อน อะไรก่อน อะไรทีหลัง เวลา
มรรคสามัคคี สมุจเฉทปหาน มันรวมลงอย่างไร มันเป็นอย่างไร ถ้าไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น จบ พูด
อยู่นั่นแหละ แต่ไม่ได้เรื่อง

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ นะ ฉะนั้นบอกว่า จะเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ เราจะบอกว่า มันยัง
อยู่อีกยาวไกล เราอย่าเอาเรื่องแบบนี้มาทวนในการประพฤติปฏิบัติเรา ถ้าพระบวชใหม่ พระ

อยากจะทำประเพณีปฏิบัติ เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ มันก็เปรียบเทียบถึงความชอบและความไม่ชอบในใจของเรา แล้วพยายามทำใจของตนให้สงบระงับได้ แล้วฝึกหัดปฏิบัติของตนไป

แล้วถ้าปฏิบัติไปแล้ว ถ้าติดขัดอย่างไร เรามีพระผู้ใหญ่ เราถามท่าน แล้วถาม ท่านตอบว่า ไปไหนมา สามีวาสองศอก แสดงว่าท่านภาวนาไม่เป็น ท่านตอบเราไม่ได้ ถ้าตอบเราไม่ได้ถึงที่สุดแล้วเราก็ต้องถามคำถามในทางจกกรม ในทางจกกรม ในการนั่งสมาธิ ใช้สมอง ใช้ความเห็นของเราคัดเลือกคัดแยก แล้วฝึกหัดปฏิบัติไป

ไม่ต้องไปสงสัยว่าจะเป็นปัญญาวิมุตติ เจโตวิมุตติ ไม่ต้องไปสงสัย สงสัยว่าเราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เราปฏิบัติด้วยความเป็นจริงของเรา จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๓๙. เรื่อง “จิตจะแยกขาดจากเวทนาได้อย่างไร”

กราบพ่อแม่ครูอาจารย์ที่เคารพ ผมทำความสงบของใจ คำบริกรรมพุทโธจนเห็นผลที่เกิดขึ้น คือมีกำลังและความสงบ จากนั้นผมออกพิจารณากาย โดยรำพึงกายขึ้นมาเป็นสัดเป็นส่วนบ้าง เป็นรูปแบบต่างๆ บ้าง โดยให้สิ่งที่พิจารณานั้นอยู่ตรงสภาพเดิมของมันคือไตรลักษณ์ และทำกลับไปกลับมาระหว่างพุทโธเพื่อเอากำลังแล้วกลับมาพิจารณาต่อ

ผมทำอยู่แบบนี้เป็นเวลาปีกว่า ได้เห็นผลเกิดขึ้นที่ใจเป็นลำดับคือ ช่วงแรกเริ่ม ใจจะมีความขมพองสยองเกล้า เมื่อพิจารณาย้อนกลับมาที่เหตุคือใจ แต่ใจนั้นเมื่อได้พิจารณายิ่งขึ้นไปจะเกิดความเป็นเอกเทศ มีความว่างขึ้นเรื่อยมา

จนในขณะหนึ่ง (เดินจกกรม) ผมทำความสงบของใจและพิจารณากายอย่างเดิม สิ่งที่พิจารณาอยู่นั้นให้สลายลงเป็นไตรลักษณ์กับใจนั้น รวมพริบลงไปเหมือนกับใจนั้นตกเหวลิ้มแบบไม่เคยเป็นมาก่อน และสิ่งที่พิจารณาอยู่โดยรอบนั้นหายดับไปหมด ซึ่งต่างจากที่เคยพิจารณาที่ผ่านมามีความว่างความสงบชั่วคราวบ้างระหว่างผลที่เกิดขึ้นกับใจนั้นบ้าง เหมือนลิงที่โดนผูกเชือกด้วยหลัก โดยใช้เชือกยาวแค่ไหน ไปเถลไถลไถลที่ไหนก็รู้ว่าตัวเองนั้นมีเชือกพันอยู่ และรู้สึกว่ารัดนั้นอยู่ที่ใด จึงสามารถกลับมาที่เดิมโดยไม่หลงทาง โดยตามทางเชือกที่ผูกถึงนั้นไว้

ซึ่งข้อเปรียบเทียบ กราบขอภัยพ่อแม่ครูจารย์ เปรียบเทียบให้เข้าใจยากกว่าเกินอธิบายโดยตรง

หลังจากที่ผมมีแนวทางในการก้าวเดินโดยสันติวิถีโกของตนเอง กลับปรากฏว่าผมติดอยู่กับหลักความอัศจรรย์นั้นจนไม่ได้ออกพิจารณาทางด้านปัญญาต่อเป็นเวลาเกือบปีครึ่ง โดยทิ้งการภาวนาไปเลย แค่คิดว่าหมดงานที่ทำได้

เพราะช่วงเวลาที่ทำงานภายใน ผมไม่ได้มีความกังวลใดๆ ถึงความเสื่อม เพราะพิจารณาจนรู้สาเหตุที่มาไปจนแน่ชัดว่าอะไรเสื่อมไม่เสื่อม จะกลับมาทำความสงบอย่างเอากำลังและพิจารณาเมื่อไหร่ก็ได้ตลอดเวลา เสมือนเหมือนเป็นเครื่องอยู่

จนมาช่วงหลังผมกลับมาทำความสงบและพิจารณาอยู่บ้าง และมีความรู้สึกว่ามันมีอยู่ แม้ไม่เหมือนแต่ก่อนที่มันชัดเจน แต่มีอยู่ แต่มันเหมือนรากต้นไม้ขาดที่รอวันตาย เพราะใจเคยพิจารณาผ่านมา จึงได้กลับมาพิจารณาอย่างต่อเนื่อง

กราบพ่อแม่ครูจารย์ที่เคารพ สิ่งทีกระผมเขียนมานี้เป็นประสบการณ์ทางใจของตนเอง ไม่ได้แอบอ้างครูบาอาจารย์ใด ถ้าหากผมแอบอ้าง ขอให้มอันเป็นไป ผิดถูกประการใดช่วยชี้แนะเบี่ยงต้นด้วยครับ

ตอบ : โดยการประพฤติปฏิบัติมา คนที่มีบุญมีอำนาจวาสนาในการประพฤติปฏิบัติแบบนี้มีเยอะ แล้วพอมียะยะแล้ว เพราะขาดครูบาอาจารย์ ขาดอำนาจวาสนา

ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ สิ่งใดที่เกิดขึ้น เราจะรายงานครูบาอาจารย์ตลอด ถ้ารายงานครูบาอาจารย์ตลอด จากปุถุชน กัลยาณชน ถ้าเห็นกายๆ โสดาปัตติมรรค แล้วถ้ามันพิจารณาของมันไปแล้วมันปล่อยๆ ตังคับทาน มันปล่อยแบบนี้ ปล่อยแบบพระวงกรรมฐานในปัจจุบันนี้ที่บอกว่าไม่ต้องมีขณะก็ได้ ไม่ต้องมีขณะก็ได้ เพราะการปล่อยแบบนี้ฟรีลงไปเลย

แล้วรู้อะไรละ แล้วเห็นอะไร

เขาเรียกว่าตังคับทาน การปล่อยอย่างนี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์เราก็เคยเป็น เราก็เคยเป็น พอเป็นแบบนี้แล้ว พอเป็นอย่างนี้แล้ว แล้วมันมีอะไรในใจละ เพราะมันมีอะไรตอบละ

นี่ไง ที่หลวงตาพระมหาบัวท่านบอกว่า ไม่มีขณะใช้ไม่ได้

แล้วใช้พระที่ปฏิบัติฯ ไป มันไม่มีขณะคือมันไม่สมมุจเจตปหาน มันก็เป็นแบบนี้

เพราะคนถามเขาบอกว่า เวลามันลงพริบไปเลย ผมแน่ใจว่ามันรู้เสื่อมและไม่เสื่อม ไม่มี
การเสื่อมอีกเลย

มีคนมาถามเราปัญหานี้เยอะมาก เคยพิจารณากายจนหมด แล้วเขาเข้าใจว่าอย่างน้อย
เป็นพระโสดาบัน อย่างมากเขาคิดว่าเขาเป็นพระอรหันต์กันหมดนะ สุดท้ายแล้วเวลามันเสื่อม
เพราะอะไร เพราะมันไม่ได้ทำอะไรเลย มันไม่ได้แก้อะไรเลย

เพียงแต่มันประพฤติปฏิบัติ คนที่ประพฤติปฏิบัติทุกๆ คน เวลาปฏิบัติเริ่มต้นอันตู่ ปิด
กันไปหมดนะ แล้วก็ฝึกหัดปฏิบัติมาเรื่อย ทำสมาธิได้ พิจารณากายได้ พิจารณาอย่างใดได้ อัน
นี้มันเป็นบุญและบาป

คำว่า “บุญ” เวลาธรรมเกิดฯ ไร เวลาธรรมเกิด เวลามันเกิดโดยธรรมชาติของมัน พริบ
มันไม่ได้เกิดจากการถนอม การดูแล การรักษา

การรักษาณะ วันนี้จิตสงบมีความสุขมาก เวลาจิตมันคือมันคะนอง มันเข้าความสงบ
ไม่ได้ ทุกข์มาก ไม่ได้รักษา

ถ้ารักษา มันจะมีศีล มีกฏกติกากับจิตของตน รักษาไว้ให้มันสงบ แล้วสงบมากน้อย
ขนาดไหนก็รักษาของเรา แล้วถ้าน้อมไป เห็นกายใหม่ ถ้าไม่เห็นกาย ไม่เห็นกายก็พยายามของ
ตน เพราะอะไร เพราะวาสนาคนไม่เหมือนกัน คนไม่เหมือนกัน

ในการศึกษายกชั้นๆ หมดนะ ในวงการปฏิบัตินะ ได้สักองค์ก็นับว่ายอดแล้ว รู้เฉพาะตน
รู้ได้องค์เดียว ปฏิบัติมาด้วยกันทั้งวัดจะได้ก้องค์ ไม่มีทางหรรอกไ้ที่ว่ายกชั้น ยกชั้นแบบภาค
การศึกษา ไม่มี ถ้ามันยกชั้นๆ แสดงว่าคนทำกรรมมาเหมือนกันหมดเลย คนมีเวรมีกรรมมา
เท่ากันหมดเลย คนมีความชอบเหมือนกันหมดเลย กิเลสของคนวัดได้เหมือนกันหมดเลย มัน
เป็นไปได้อย่างไร มันไม่มี

ฉะนั้น เวลาภาคปฏิบัติ หลวงตาพระมหาบัวบอก มันไม่มีขณะไ้

คำถามนี้คือมันไม่มีขณะ คือมันไม่สมมุจเฉตพหวน มันเป็นการปล่อยวางชั่วคราว แล้ว การปล่อยวางชั่วคราว ถ้าคนมีสติมีปัญญา

หลวงปู่มั่นท่านสอนไว้ไง “อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโธ”

ก็ไม่ทิ้งผู้รู้ รักษาตัวเองไว้ ถ้ารักษาตัวเองไว้ พอมันมีกำลังขึ้นมามันก็พิจารณาต่อไป เพราะอะไร

เพราะเวลาคำถามเขาถามมานี้ไง มันยังมีอยู่ ที่แรกคิดว่าจบแล้วไง แล้วมันใจมาก

พระกรรมฐานส่วนใหญ่มันใจมากกว่าสิ้นกิเลส สุดท้ายแล้วนะ ตีกลั้มหมดนะ กรรมฐาน ม้วนเสื่อ พอกิเลสมันตีกลั้มมานะ คำถามคือว่า “หลวงพ่ช่วยแนะนำให้ผมจะทำอย่างไร ผม จะทำอย่างไร”

คำถามนี้ แล้วคำถามอย่างนี้มีคนมาถามเยอะเยอะ คนเป็นเป็นแล้ว มีคนมาถามคนหนึ่ง ว่า พิจารณากายจนปล่อยหมด แล้วเขาเข้าใจว่าของเขาใช้ได้ แล้วเวลามันเสื่อมอย่างนี้ แล้ว เขามาหาเรา

เราก็บอกว่า เอ็งก็ต้องเริ่มต้นกลับไปสร้างกำลังขึ้นมาใหม่

นั่งร้องไห้

มีเยอะเยอะเลยมา “หลวงพ่ หลวงพ่ช่วยพูดให้ผมกลับมาปฏิบัติใหม่สิ หลวงพ่ หลวงพ่ช่วยกระตุ้นผมหน่อยสิ ให้ผมมาปฏิบัติใหม่”

เวลามันเสื่อมไปแล้วเป็นอย่างนั้นหมดนะ มันก็กลับไปเป็นปุณฺชนคนหนาเหมือนเดิมไง เพราะอะไร เพราะมันไม่มีขณะ คือมันไม่ดับทุกข์ มันไม่นิโรธ มันเป็นบุญและบาป

ไอ้ที่พูดมาว่า ผมพิจารณาไตรลักษณ์ แล้วมันเป็นจริง ผมไม่ได้จำใครมาเลย ผมโดย ชั่วแท้จจริง

ไอ้ บุญและบาปของคนมันมีอย่างนี้ แล้วทำได้เป็นบางครั้ง ทำได้ แต่ทำได้แล้วไม่มีครู บาอาจารย์คอยประคองต่อเนื่อง

ถ้าทำได้แบบนี้แล้วนะ ให้ทำซ้ำ ทำซ้ำ หมายความว่า รักษาใจของตนนะ รักษาใจ
 ขณะนั้นมันมีกำลังใจ มันมีกำลัง หนึ่ง มันพิจารณาภายใต้ใจ มันพิจารณาภายใต้ มันจับภายใต้
 มันมีเหตุมีผลใจ มีเหตุมีผลแล้วทำต่อเรื่อยๆ ทำต่อเรื่อยๆ มันก็ปล่อยๆ ตังคับหาคั้งแล้วคั้ง
 เล่าๆ

เราทำคั้งแล้วคั้งเล่าเป็นพันๆ คั้ง เวลามันขาด กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์
 แยกออกหมดเลย ก็เลสตายต่อหน้า ต่อหน้า

แล้วคนที่ปฏิบัติใจ “กิเลสเป็นนามธรรม จะรู้มันได้อย่างไร”

ก็มึงไม่เคยเห็นใจ ก็มึงทำไม่เป็นใจ

ถ้าคนทำเป็นนะ กิเลสตายต่อหน้า ยถาภูตัง เกิดญาณทัสสนะว่า นี่คือกิเลส นี่คือนามธรรม
 นี่คือนามธรรมที่มันว่างแล้ว แล้วมันขาดออกหมด ถ้ามันเป็นจริงนะ

ถ้ามันไม่เป็นจริง มันเป็นโดยวาสนา การที่ปฏิบัติ เราสอนว่าให้ปฏิบัติบูชาของศีลสมาธิ
 พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ปฏิบัติบูชาของศีลสมาธิพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เราก็ปฏิบัติบูชาของเรา
 ใจ แล้วเวลามันเป็นผล มันเป็นผลที่เรา ถ้าไม่เป็นผลที่เรา เราก็มาทบทวน มาปฏิบัติใจ ทำซ้ำ
 ทำซ้ำ

มีคนถามปัญหาหลวงตาพระมหาบัวมากมาย ว่าการประพฤติปฏิบัติถูกต้องไหม

ท่านจะบอกถูกต้อง

แล้วให้ทำอย่างไรต่อไป

ทำซ้ำ ทำซ้ำ

ภาคปฏิบัติ ในการทำหน้าที่การงาน ประสบการณ์ใจ เราทำงานจบแล้วคือจบ แต่งาน
 มันยังมีอยู่ก็ต้องทำอีกๆ แล้วคนทำงานบ่อยคั้งมันจะมีความชำนาญมาก ชำนาญจนหลับตา
 ทำได้เลยละ หลับตาแล้วงานนี้สั่งได้เลยด้วยความชำนาญ

อันนี้ก็เหมือนกัน ในเมื่อทำแล้ว ในเมื่อกิเลสมันยังไม่ขาด ในเมื่อไม่มีขณะจิต ในเมื่อยังไม่มีนิโรธ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ทุกข์ดับ

ไฉนมันปล่อยวางชั่วคราว เพราะใครรู้ว่าดับละ เรารู้หรือเปล่า

เรามหัศจรรย์ เรามั่นใจ เรามั่นใจ

นั่นละกิเลสบังงา กิเลสมันหลอก แล้วกิเลสมันหลอกให้ตัวเองจิตเสื่อม พอเสื่อมแล้ว

ขอคำแนะนำจากหลวงพ่อดูด้วยว่าจะทำอย่างไรต่อไป

พุทโธ กลับไปทำความสงบ ทำความสงบแล้วจะต้องไปเห็นกายโดยข้อเท็จจริงเหมือนที่เคยเห็น สิ่งที่เห็นการพิจารณากาย แล้วพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า เวลามันพริบ เห็นไหม

แต่ถ้ามันเป็นจริงนะ มันพริบแล้วมันรู้ตลอด เวลาถ้ามันเป็นความจริงนะ เวลามันขาดนะ ชันท์ & ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชันท์ & ชันท์ & ไม่ใช่ทุกข์ ทุกข์ไม่ใช่ชันท์ &

แสดงว่าชันท์ & มีอยู่ ชันท์ & ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชันท์ & เห็นไหม

แล้วชันท์ & ก็ไม่ใช่ทุกข์ด้วย แล้วเราก็ไม่ไปทุกข์ร่วมกับมันด้วย แล้วมันอยู่ตรงไหนละ

เออ! ถ้ามันเป็นจริง ข้อเท็จจริง ถ้าคนจริง แล้วเป็นจริงจะรู้

ฉะนั้น คำถามนี้เราไม่แปลกใจหรอก แล้วคำถามนี้เราก็ไม่ได้ว่าไปจำใครมาหรอก แต่วาทนามีเท่านี้ไง

หลวงปู่มันแก้จิตใจ ถ้าแก้จิต ถ้าขณะนั้นมีครูมีอาจารย์ ท่านก็บอกมาให้ประคองใจไว้ อย่าปล่อยใจให้เสื่อม

แล้วตอนนี้เสื่อมหมดแล้ว เสื่อมไปแล้ว แล้วจะกลับมาใหม่ ก็ต้องทบทวนใหม่ ตั้งต้นใหม่

เวลาหลวงตาจิตเสื่อมไปหาหลวงปู่มันไป เวลาครูบาอาจารย์ของเราเวลาจิตเสื่อมไปหาใคร ครูบาอาจารย์ท่านคุ้มครองอย่างนี้

สิ่งที่ผ่านไปแล้วก็ผ่านไปแล้ว คือประสบการณ์ครั้งหนึ่ง แต่ถ้าจะทำต่อไปก็ต้องกลับมาทำความเข้าใจ แล้วจะไปเห็นสติปัญญา ๔ ต่อเนื่องๆ ทำตามข้อเท็จจริง

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลสมควรแก่เหตุผลนั้น มันถึงจะเป็นข้อเท็จจริง
จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๔๐. เรื่อง “นั่งสมาธิอานาปานสติดูลมเข้าออกตรงปลายจมูก”

เมื่อฝึกได้ระยะหนึ่งแล้วจะรู้สึกว่ามีอาการตึงที่ปลายจมูกบริเวณใบหน้า ต่อมาพอนั่งดูลมเข้าออกเพียง ๒-๓ ครั้งจะรู้สึกตึงปลายจมูกและทั้งใบหน้าทันที เป็นเพราะอะไรครับ และต้องแก้ไขอย่างไรครับ

ตอบ : วางใจให้หมด แล้วฝึกหัดปฏิบัติ

เวลาฝึกหัดปฏิบัตินะ เวลาปฏิบัติแล้วให้ตามข้อเท็จจริงนั้น แล้วตามข้อเท็จจริงนั้น มันก็อยู่ที่บุญและบาปของคน

บุญและบาปของคน คนที่ไม่เคยเป็นสิ่งใดเลย มันก็ไม่เคยนึกสิ่งใดเลย ถ้าไม่เคยนึกสิ่งใดเลย มันไปนึกเรื่องสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วมันก็ฝังใจ พอฝังใจแล้วจะทำสิ่งใด ใจความฝังใจนั้นก็จะมีมาคิดขบวนการปฏิบัติ

นี่เหมือนกัน เวลานั่งสมาธิคือนั่งสมาธิ เวลาคลื่นน้ำลายอีก เวลานั่งครั้งต่อไปจะคลื่นน้ำลายตลอดเลย มาขวางทางตลอด แล้วพยายามพุทโธไปเรื่อยๆ ทำไปเรื่อยๆ จนกว่ามันจะจางไปๆ แล้วหายไป

กิเลสนี้ร้ายนัก อะไรก็แล้วแต่ที่ขึ้นมารู้แล้ว มันจะปักลงกลางใจเลย แล้วจะเป็นอย่างนั้นๆ

นี่คำถามก็เหมือนกัน เวลานั่งพุทโธๆ มันจะตึงตรงปลายจมูก แล้วพอนั่งไปก็จะตึงตรงปลายจมูก

เพราะมันฝังใจตรงปลายจมูกไง เราก็ปล่อย เราอยู่ที่พุทโธของเรา จะอะไรเกิดขึ้นข้างหัวมัน ข้างหัวมันเลย ปล่อย เราไปกังวล เราไปรับรู้ มันก็เป็นอย่างนั้นๆ

ถ้าเราไม่ไปกังวล เราไม่ไปรับรู้ ปลายจุมกมันก็คือปลายจุมกไง ปลายจุมกไว้ลมหายใจ ปลายจุมกไว้ไม่ใช่คอยมาค้ำยเขี่ยให้ใจเรากังวลใจ เวลาไม่นั่งสมาธิ ปลายจุมกมันก็ไม่เป็นปัญหา เวลานั่งสมาธิขึ้นมา ปลายจุมกจะเป็นปัญหาทันทีเลย

มันไม่ใช่เป็นที่ปลายจุมก มันเป็นที่จิต มันเป็นที่ความกังวลเราเอง

ฉะนั้น เราไม่ต้องกังวล

เห็นไหม ทั้งๆ ที่จิตมันกังวลนะ แต่มันก็หลอก หลอกเรื่องปลายจุมก ทั้งๆ ที่ปลายจุมกมันไม่มีชีวิต ปลายจุมกมันจะมากวนอะไรเรา ปลายจุมกตัดทิ้งยังได้เลย แต่ไอ้ที่กังวลคือจิตของเรา แล้วจิตเรามีกิเลส

ฉะนั้น พุทโธให้ชัดๆ นั่งสมาธิอานาปานสติ เราก็กำหนดลมหายใจของเรา เราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งพระอานนทไว้ง

“อานนท เธอบอกบริษัท ๔ นะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

เราก็ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาจิตสงบแล้วมันสงบที่จิตเรา มันสงบนี้เป็นผลของเรา แต่เราปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

วางใจให้สมดุลงเป็นกลาง มันจะหายของมันไปเอง

แต่ที่เราไปวิตกกังวลมันจะใหญ่ขึ้น ใหญ่ขึ้น ใหญ่ขึ้น แล้วมันจะซีคอง ซีคอง ซีคอง แล้วเราก็จะมาวิตกว่าปฏิบัติมันยากอย่างนั้น ปฏิบัติมันยากอย่างนี้

มันไม่ยากหรอก กิเลสมันหลอก กิเลสมันหลอกเอ็งนั่นนะ

เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ทำจิตให้สบาย ปลายจุมกไม่ให้โทษใครหรอก กิเลสในใจของเราต่างหากมันปักลงที่ใจ แล้วมันก็ไปโทษ โทษกรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ความจริงมีงั้นะไอ้กิเลสมันเป็นคนหลอก จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๑๐. เรื่อง “การบรรลุกรรมเป็นพระอรียะ ทำได้ง่ายๆ แบบนี้เลยหรือครับ”

กราบนมัสการหลวงพ่อบรรพคุณได้ไปพบกลุ่มปฏิบัติธรรมกลุ่มหนึ่งที่พระที่รู้จักเป็นคนแนะนำไป ควบคุมการปฏิบัติโดยฆราวาสที่ระบุว่าตนเป็นพระอริยเจ้าแล้ว แนะนำปฏิบัติในทางไลน์ แล้วพบว่าทุกๆ สัปดาห์จะมีผู้ที่บรรลุดูธรรมหลังจากเข้ากลุ่มไลน์นี้ จนปัจจุบันนี้มีพระอริยะจากกลุ่มนี้ประมาณ ๒,๐๐๐ ถึง ๓,๐๐๐ คนแล้ว หลักการปฏิบัติก็จะมีให้หนักภาพพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์

โดยส่วนตัวผมไม่เชื่อถือครับ แต่ก็ไม่ได้ไปลบหลู่อะไรท่านเหล่านั้น ไม่ทราบว่าจะถือเป็นบาปเป็นกรรมอะไรหรือไม่ครับ และเราสามารถบรรลุดูธรรมได้ง่ายๆ แบบนี้กันเลยหรือครับ เพียงแค่เข้ากลุ่มของเขา ขอเมตตาหลวงพ่อดอกด้วยครับ

ตอบ : คนนะ คานมันจะห้าม คนเขาจะห้าม ให้เอาคานเข้าไปสอด

ภาษาเรานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องกาลามสูตร พระพุทธศาสนานี้ มหัศจรรย์

ทุกหลักศาสนาเขาจะบังคับให้คนเชื่อ เขาจะบอกของเขาขอยอดเยี่ยมดีงามไปหมด

มีพระพุทธศาสนานี้เท่านั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาเผยแผ่ธรรมๆ ให้มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา ให้เรามีอำนาจวาสนาในการศึกษาค้นคว้า ในการประพฤติปฏิบัติ แต่เวลาจะปฏิบัติจริงๆ แล้ว ท่านบอกว่า ให้ถือกาลามสูตร อย่าเชื่อแม้แต่อาจารย์ของตน

อย่าเชื่อว่าคำสั่งสอนนี้ แหม! มันเลอเลิศ มันมีคุณค่า อย่าเชื่อว่าทำแล้วมันน่าจะใช้ อย่าเชื่อว่าอาจารย์น่าเชื่อถือ อย่าเชื่อว่าพระอริยเจ้า ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ คน อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ

ไม่ใช่อย่าเชื่อนะ ห้ามเชื่อเลยละ ห้ามเชื่อ ห้ามเชื่อ ห้ามเชื่อ

ถ้ามันจะเชื่อ เราปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย เวลาเราปฏิบัติแล้ว เขาแค่เข้ากลุ่มไลน์แล้วจะได้เป็นพระอริยเจ้า ๒ คน ๓ คน

กาลามสูตร มันจบเลย เราไม่เชื่อ

ตั้งแต่คำถามเริ่มต้น เวลาเขาประพฤติปฏิบัติเอง ถ้าเขารู้เขาเห็นเอง มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิ โภณะ การประพฤติปฏิบัติคือการฆ่าและทำลายกิเลส

การทำลาย การกระทบกระทั่งกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านไม่ให้ท่านะ ท่านให้อภัยต่อกัน ให้มีเมตตาต่อกัน ให้มีน้ำใจต่อกัน

แต่เวลาท่านสรรเสริญ ท่านชมเชย ชมเชยการฆ่ากิเลส การฆ่ากิเลสคือการฆ่าความ ตระหนี่ถี่เหนียว การฆ่าไฉ่ต้นเหตุแห่งทุกข์ของเรา อันนี้สำคัญ ต้องสมุจเฉทปหาน ต้องฆ่า

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดบนหัวใจเราไม่ได้ เลย”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมไป พญามารๆ อวิชชาคร่ำครวญ ร้องให้เลย นางตันทา นางอรดี ลูกสาวของมาร “พ่อ พ่อเสียใจทำไม”

“เจ้าชายสิทธัตถะจะพ้นจากมือเราไป”

“พ่อไม่ต้องเสียใจ เดี่ยวพวกอฉันจะไปจัดการเองค่ะ”

ไปเข้าไปยวนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

“นางตันทา นางอรดี แม่แต่พ่อของเจ้า เรือนยอดของเรือนสามหลัง เรายังได้หักลงแล้ว แล้วไอ้ลูกสาวสามคนมันจะมีมารยามาจากไหน”

นี่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

อันนี้มันทำอะไรกัน ไฉนไป แล้วก็ได้เป็นพระอริยเจ้าไป เดี่ยวภูษอมครด้วย ภูก็อยาก เป็น เพิ่งบอกเขาเดี๋ยวนี้ระว่ากาลามสูตร

เราไม่เชื่อ เราไปหาครูบาอาจารย์ เราก็แสวงหามาเยอะแยะ แล้วพอไปเห็นครูบา อาจารย์พูดและทำไม่ตรงกัน จบแล้ว ไม่มีศีล ไม่มีสัตย์ จบ

คนถ้าเป็นพระอริยบุคคล ถ้ามีสัตย์นะ พูดคำไหนคำนั้น หลวงตาพระมหาบัวท่านนั่ง ตลอดรุ่งๆ

ไอ้เรานะ เอาเชือกมัดแล้วมันยังแกะออกมาได้เลย

มันเป็นไปไม่ได้หรอก มันไม่มีสัตว์ คนจะเป็นคนดีต้องมีสัจจะ มีศีล แล้วประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง

อันนี้มันเป็นไลน์ หน้าก็ไม่เห็น เจตนาก็ไม่รู้ แล้วก็ไลน์กันไปไลน์กันมา หลอกกันไปก็หลอกกันมา ไม่รู้ว่าใครได้ผลประโยชน์

กาลามสูตร เราไม่เชื่อ

แล้วบอกว่าไม่เชื่อมันจะเป็นบาปเป็นกรรม

นี่ลูกศิษย์พระพุทธเจ้าจริงๆ เลยละ พระพุทธเจ้าสั่งไว้เลย กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อ พระพุทธเจ้าสั่งไม่ให้เชื่อ แล้วมันจะเป็นบาปตรงไหน ก็เพราะพระพุทธเจ้าสั่งไว้ เราลูกศิษย์ที่แท้จริงเลย ไม่เชื่อ เอวัง